Su gibi gidip dönemeyenler

MUHTEREM DEMİR UYSAL

Eyfel'in ışıkları henüz yanmıştı. Demek ki artık vakitlerden akşamdı. *"Şehrin kalbi burada!"* dercesine, devasa rüzgâr gülleri gibi dönüyordu meşhur kulenin ışıkları. Köyündeki, okuma yazması olmayan anası gelse görse belki o da fabrika bacasına benzetirdi. *"Ucube demir yığını"* bile derdi. Uğursuzluk getirecek deyip içinden dualar okur, kuvvetli bir rüzgâr gibi Eyfel'e doğru üflerdi.

Gündüz bulanık bir çamur gibi akan Seine (Sen) Nehri'nin sularına gece nasıl da güzel düşüyordu. Koyu karanlıkla buluşunca nehir, alı moruna karışmış fistanlı köçek gibi, kulenin ışıkları suyun üstünde aks ediyordu. *"Mayıs da bitiyor"* diye mırıldandı İzzettin. Sanki bahar unutulmuş bir mevsimdi bu memlekette. Yağmuru boldu, yağmur her mevsime bahşedilmişti. Ama güneş, Konya Ovaları'na düştüğü gibi gelmiyordu bu ecnebi memleketine. Arnavut kaldırımlı ıslak sokakların kokusu kahve kokularının, şarap kokularının içinde eriyip gidiyordu. Yolların iki yanında pek gösterişli, terasları çiçeklerle donatılmış, çizgili tenteleri açılmış, içinden loş ışıklar taşan mekânlar vardı. İçlerinden birinden bile bizim köy kahvesinin duvarlarında yankılanan çay kaşığı sesi taşmıyordu. Birinin bile içinden tanıdık bir ses çıkıp *"Okeye dördüncü aranıyor!"* demiyordu. Hiçbirinde bıyığı yeni bitmiş, körpecik delikanlı kahveci çırağı Hamdi, tavşankanı çaylarla dolu tepsiyi ters düz ede ede telaşla çay dağıtmıyordu.

Gece ilerliyor İzzettin'se hâlâ nehrin kıyısında volta atıyordu. Farkında bile değildi kaç tur attığının, kaçıncı sigarasını yaktığının. Nihayet zihninin yorgunluğuna bedenininki de eklendi. İşte o zaman yorulduğunu, dizlerinin artık tutmadığını fark etti. Biraz soluklanayım deyip nehrin kenarındaki yüksek duvara oturdu. Başka dillerden anlamadığı kelimeler kahkahalara karışıyor, simsiyah suyun üstündeki mavnalarla uzaklaşıyordu. Kulağına gelen sesler, sokaklar, ciğerlerini dolduran nemli hava bile yabancıydı. Ya da her şey, herkes birbirinin tanıdığıydı da, bir tek oydu yabancı. Kaybolduğu zamanın içinde, tanımadığı mekânın içindeki tek, yalnız kalmış bir yabancı…

Bir efkârdır geldi oturdu içine. Eli cebine gitti. Son kalanlardan bir sigara daha yaktı. Yabancı ülkenin karanlık göğüne üfledi dumanını. Kendini bildi bileli ona, *"Arabesk"* diye öğretilen ne şarkı varsa döktü yıldızlar önüne. Dolandı diline *"Batsın Bu Dünya!"* Bir isyan gibi haykırdı geceye. Duyanı oldu da, anlayanı olmadı. Bu sefer, *"Bana Sor!"* di-

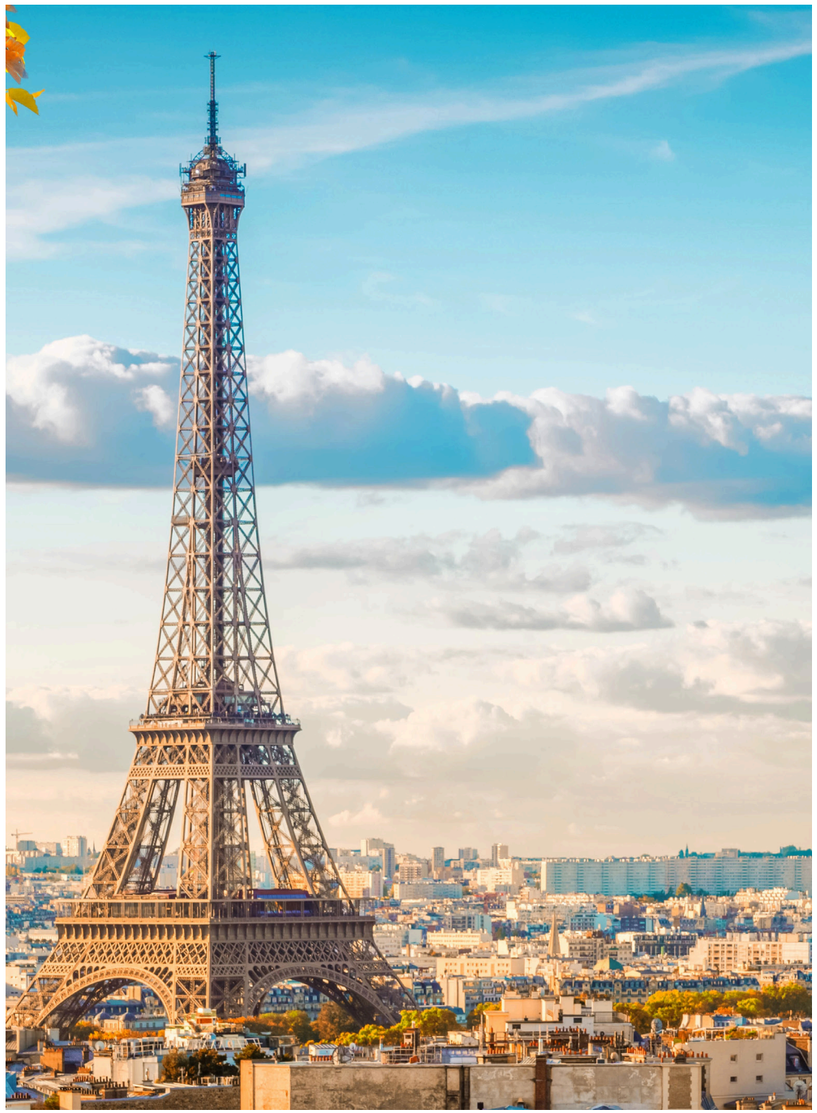

Ruediger Ettl / Shutterstock.com

ye titretti karanlık Seine Nehri'nin sularını. Suya atılan, iki kerecik seken bir taş gibiydi kelimeleri. *"Bana sor memleket özlemini ama en çok da Zeliha'mın özlemini"* dedi bu sefer.

18 ARALIK 1971- DÜĞÜN

Soğuk bir kış gecesiydi ona *"Kadınım"* dediğinde. Daha ayı dolmadan, avucunda kınası solmadan ardında yeni gelin bıraktığı Zeliha'sının özlemi kor gibi düştü içine. Oysa yeminleri vardı, ömürlerinin tek bir gecesinin bir tek anı bile birbirlerine sarılmadan sabaha varmayacaktı. Gözleri kapansa nefesleri buluşacaktı gecenin en derininde. Dünya duracaksa onlar koyun koyuna uyudukları zamanda durdu. Ahtları bile vardı, koskoca Konya Ovaları'nı adımlarken aralarında bir adımdan fazla mesafe olmayacaktı. Bir adımlık mesafe ne kadar da uzaktı. Seine Nehri'nin karanlık sularında gördü Zeliha'nın iki kara gözünü. Ama yine yetmedi, ruhuna yabancıydı bu şehir. *"Paris"* dedi dudağının ucundan acı bir gülümsemeyle. Köyün emektar öğretmeni *"Aşkın Başkenti"* demişti Paris için. *"Dünya modasının kalbi de orada atıyor."* diye eklemişti. Birlikte büyüdükleri mahalle arkadaşı Mehmet de *"Eee sen artık Parisli madamları giydirir kuşatırsın."* diye takılmıştı bir gözünü kırparak. Elinde büyüdüğü Mualla teyzesi gözleri dolu dolu arkasından sular dökmüş *"Su gibi git, su gibi gel evlat!"* demişti. Ama o,-su gibi dönemedi. İzzettin, Fransa'ya gelmek için terzi olarak başvurusunu yapmıştı. Gelir gelmez de şehrin en eski, en köklü terzilerinden birinin küçücük dükkânında işe başlamıştı. Hünerli elleri, sabırlı oluşu ve mütevazılığı daha ilk günlerden fark edilmişti. Patronu Monsieur Dupont, Fransızca bilmemesine rağmen onun mesleğine duyduğu saygıyı, kumaşa dokunan parmaklarının maharetini hemen anlamıştı. Zamanla kelimelerden çok bakışlarla, gülümsemelerle anlaşır olmuşlardı. Bir kahve, birkaç kelime, yarım yamalak Fransızca…Ama bu dostluk uzun sürmedi. Henüz birkaç ay geçmişti ki Monsieur Dupont, bir gece geçirdiği kalp kriziyle hayata veda etti.

İzzettin ertesi sabah dükkana gittiğinde camında asılı duran *"Kapalı"* tabelasını ve yanına aceleyle, kötü bir el yazısıyla iliştirilmiş kısacık notu gördü. Monsieur Dupont'un vefat ettiği, dükkânın ne zaman yeniden açılacağının bilinmediği yazıyordu. Sipariş sahipleri için bir telefon numarası da bırakılmıştı. İzzettin, sonraki günlerde neredeyse her gün dükkânın önünden geçti. Her defasında içinde aynı umut filizleniyordu. *"Belki bugün açılmıştır…Belki içeride birileri vardır…"* Bazen cama yaklaşır, alnını soğuk cama yaslar, iki elini yüzünün iki yanına koyarak buharlanan camdan içeriyi seyretmeye çalışırdı. Köşedeki yuvarlak masanın üzerinde, içindeki kahve izleri kurumuş iki büyük fincan hâlâ duruyordu. Sanki sahipleri birazdan içeri girecek, yarım kalan sohbetlerine devam edeceklerdi. İzzettin o günkü konuşmaları bir bir hatırladı. Kırık dökük Fransızcasıyla yine Zeliha'sını anlatmıştı patronuna. Monsieur Dupont onu dikkatle dinlemiş, gülümseyerek aşktan söz etmiş, sonra da yavaşça, *"Merak etme…Gelir…Zelihan gelir."* demişti omzuna dokunarak. İzzettin, cümleyi doğru anlayıp anlamadığını bile bilmiyordu. Ama Zeliha'nın adını ne zaman duysa yanakları usulca al al olurdu.

Cama dayadığı başını biraz sağa çevirdi. İşte oradaydı... O gün saatlerce arayıp bulamadıkları yeşil ip makarası yuvarlanmış, askıdaki uzun elbisenin etek kıvrımlarının arasına sıkışmıştı. Şimdi bulunmuştu... Ama artık çok geçti. Monsieur Dupont'un iki eliyle havada tutup göstererek, *"Bu çok acil. Yarın bitirir, teslim ederiz."* dediği pantolon da hemen şuracıktaydı. Pantolon neredeyse hazırdı. Ama o yarın hiç gelmemiş, o pantolonun işi hiç bitmemişti. Emek yarım kalmış, kurulmaya başlayan dostluk, birlikte içilecek nice kahve ve M.Dupont'un babacan gülüşü, anısıyla birlikte o dükkânda öylece kalmıştı.

Günler geçtikçe İzzettin dükkâna biraz daha uzaktan bakmaya başladı. Artık cama başını dayamıyordu. Çünkü içeride ne varsa ezbere biliyordu. Kahve fincanlarının yerini... Bulunamayan yeşil ipin şimdi nerede durduğunu... Hangi ceketin kimin için dikildiğini... Hangi pantolonun paçasının eksik kaldığını... Hepsini biliyordu.

Kullanılmayan makasların paslanmaya başladığını dokunmadan, camın öbür tarafından hissediyordu. Tozlanan kumaşların tozu sanki boğazını tıkıyor, yolun karşısından geçerken bile dükkânın rutubetinin kokusunu içine çekiyordu. Zaman orada, o günde durmuştu.

Yapabileceği başka işler aradı. Kapısını çaldığı her dükkândan umutsuzca dönerken biraz daha sessizleşti. Beklediği o güzel haber bir türlü gelmedi. Elleri makasına yabancı oldu. Ve İzzettin anladı ki kapılarına kilit vurulan, kepenkleri indirilen, ışıkları söndürülen kırk metrekarelik dükkânlarda insanın umutları da sessizce ölüyormuş.…

İşler umduğu gibi gitmedi, İzzettin aşkın başkentine getiremedi Zeliha'sını. *"Ha gayret sabret, düzelir"* dedi ama kalmamıştı artık ne bu işin çaresi, ne de onun dayanacak takati. Zeliha'nın son gönderdiği, *"Ne zaman geleceksin?"* diye sorduğu mektubu ceketinin cebinden çıkarıp bir kez daha okudu. Sevdiğinin yumuşacık sesiyle her zamanki gibi gülümseyerek hece hece İzzettin'im deyişi geldi kulağına. Simsiyah saçlarının serildiği, İzzettin'in diktiği cennet yeşili elbiseyle şimdi karşısında duruverseydi sevdiği. Serin bir bahar rüzgârının arasında Zeliha'nın ılık nefesini hissetti. Dayanamadı göğsüne inen hasret hançerine. Kalktı yerinden koşar adımlarla vardı Eyfel'e. Soluk soluğa çıktı demir kokulu ıslak merdivenleri. Kulenin birinci katında, yerden 75 metre 53 santim yükseklikteydi. Cebini yokladı, *"son bir sigara daha"* dedi, ama yoktu. O tükenmişti, umutları, cebindeki sigarası bile tükenmişti.

Konyalı terzi İzzettin, 27 Mayıs 1972 gecesi bıraktı bedenini karanlık boşluğa. Dilini kimsenin anlamadığı Zeliha'nın mektubu cansız bedeninin yanına düşüverdi. Islanmış mektup, sabahın ilk güneşiyle kuruyup Seine Nehri'ne doğru savruldu.